

**De fractie van de VVD van de gemeenteraad
Barneveld
de heer J., van Schaik**

Barneveld,
4 juli 2023

Ons kenmerk:
1217028

Afdeling:
Samenleving

Behandeld door:
I. Tilanus

Doorkiesnummer:

Onderwerp:
**schriftelijke vragen VVD
criminele zzp-ers in de
zorg**

Geachte heer Van Schaik,

U hebt schriftelijke vragen gesteld, op grond van artikel 42 van de Organisatieverordening van de gemeenteraad, over de zorgwekkende fenomeenanalyse Criminele zzp-ers in de zorg. Graag beantwoorden wij uw vragen als volgt.

Algemeen

1. *Is het college bekend met de recent gepubliceerde fenomeenanalyse 'Criminele zzp'ers in de zorg' van het RIEC-ON?*

Antwoord: Het college is via het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) geïnformeerd over de fenomeenanalyse.

2. *Zijn er door het college afgelopen jaren signalen ontvangen dat er criminele zzp'ers in de zorg actief zijn in Barneveld?*
  - a. *Zo ja, wat heeft het college met die signalen gedaan?*

Antwoord: In het afgelopen jaar zijn 6 signalen over (mogelijke) misstanden in het Sociaal Domein ontvangen. Er zijn geen signalen ontvangen waarin werd gemeld dat criminele zzp-ers in de zorg actief zijn. Alle signalen zijn onderzocht door de twee daartoe aangestelde toezichhouders Jeugd en Wmo (gemeente Barneveld). Vanuit de onderzoeken is in geen geval fraude of criminaliteit vastgesteld. Wanneer ernstige feiten in het kader zorgfraude worden geconstateerd, wordt de verbonden wethouder hierover geïnformeerd. Wanneer het gaat om feiten die betrekking hebben op openbare orde & veiligheid, integriteit of ondermijning, zal de burgemeester worden ingelicht.

Screening van zorgaanbieders aan de voorkant

3. *Worden zorgaanbieders aan de voorkant (bij de afsluiting van een overeenkomst) gescreend? Bijvoorbeeld door het aanleveren van bewijsdocumenten (waaronder een diploma en VOG)?*

Antwoord: Binnen het Sociaal Domein kennen we twee soorten zorgaanbieders, namelijk de via een aanbesteding gecontracteerde aanbieders (voor zorg in natura) en de niet gecontracteerde aanbieders (bekostigd met een persoonsgebonden budget). Daar de vragen voortkomen uit een stuk over niet-gecontracteerde hulpaanbieders (verder genoemd als ZZP-ers), beantwoorden we de vragen vanuit deze groep. Wanneer in een

gesprek met een inwoner over een hulpvraag door de gespreksvoerder wordt geconcludeerd dat een maatwerkvoorziening noodzakelijk is zal eerst een voorziening in het natura-aanbod worden voorgesteld. Wanneer dit niet toereikend of anderszins onwenselijk is, wordt onderzoek gedaan naar bekostiging door middel van een pgb.

Jeugdwet

Vanuit de Jeugdwet geldt de verplichting om verantwoorde hulp te leveren (art. 4.1.1 Jeugdwet). In hoofdstuk 4 van de Jeugdwet worden alle eisen aan zorgaanbieders (waaronder ZZP-ers) genoemd. De voornaamste eis is de norm van verantwoorde toedeling. Kort gezegd betekent dit dat Jeugdhulpaanbieders voor het leveren van de meeste soorten jeugdhulp een beroepsregistratie moet hebben in het BIG -of SKJ register. Hierin is ook opgenomen welke diploma's zijn behaald (minimaal Hbo-niveau) door de hulpverlener en welke deskundigheidbevordering tijdens de loopbaan is gedaan. Wanneer het gaat om 'eenvoudige' begeleiding/ondersteuning is een beroepsregistratie niet verplicht, maar zal de ZZP-er aannemelijk moeten maken waarom hij/zij de juiste hulpverlener is voor de betreffende client. De gespreksvoerder Jeugd zal in haar onderzoek de registratie(s) in de kwaliteitsregisters controleren. In gevallen waar 'eenvoudige' ondersteuning wordt aangeboden zal aanvullend onderzoek worden gedaan naar de kwalificaties (diploma's, relevante ervaring) en expertise. Wanneer hierin gebreken worden vastgesteld, zal de toegang tot jeugdhulp -welke bekostigd wordt middels een pgb-, worden ontzegd.

Wmo

Vanuit de Wmo 2015 draagt de gemeente zorg voor de kwaliteit en de continuïteit van de voorzieningen (art 2.1.1 tweede lid Wmo 2015). In hoofdstuk 3 van de Wmo 2015 zijn de kwaliteitscriteria opgenomen voor de zorgaanbieders (waaronder ZZP-ers). De basis hierbij is dat de hulp/ondersteuning veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verstrekt (art. 3.1, tweede lid, onder a, Wmo 2015). Hoofdstuk 6 Wmo 2015 (Toezicht en handhaving) sluit daar weer op aan. Daar is geregeld dat gemeenten moeten zorgen voor toezicht op het functioneren van de aanbieders. In de dagelijkse praktijk zullen Wmo gespreksvoerders controleren of de ZZP-er is aangesloten bij een landelijk kwaliteitscertificaat/kwaliteitsregister. Binnen de verschillende kwaliteitsregisters wordt ook gescreend op diploma's en expertise. Wanneer de ZZP-er niet is aangesloten, zal door de gespreksvoerder hulpverlening via deze weg worden uitgesloten.

Jeugdwet en Wmo

In de Verordening Jeugdhulp gemeente Barneveld, de Verordening maatschappelijke ondersteuning en de daarbij horende uitvoeringsbesluiten worden diverse specifieke criteria voor het verstrekken van een persoonsgebonden budget beschreven.

Daarnaast wordt voor een indicatie, die vanuit een pgb wordt gefinancierd, een zogenaamd pgb-plan opgesteld. In een format moet de aanvrager o.a. aangeven waarom hij/zij denkt naar behoren het pgb te kunnen beheren, op welke manier en in hoeverre de "in te huren" ZZP-er voldoet aan de kwaliteitseisen, waarom een natura-indicatie niet volstaat en welk doel wordt beoogd met de hulpverlening (en wanneer dit behaald is). Na afloop van de

indicatie die maximaal voor 1 jaar mag worden afgegeven- vindt bij een herindicatie een evaluatie plaats waarbij het pgb-plan tegen het licht wordt gehouden. In alle gevallen is een VOG voor functie 45 'gezondheidszorg en welzijn van mens en dier' verplicht. De VOG mag maximaal 3 jaar oud zijn. Bij herindicatie wordt de VOG opnieuw gecontroleerd en eventueel opnieuw aangevraagd.

Voordat een besluit wordt opgesteld, worden alle voorgenoemde criteria getoetst.

4. *Worden deze documenten ook op echtheid gecontroleerd?*

Antwoord: In het geval van een ZZP-er in de jeugdhulp zullen de documenten op echtheid worden gecheckt binnen het SKJ of BIG-register. Bij 'eenvoudige' ondersteuning (zonder beroepsregistratie) zal de ZZP-er aannemelijk moeten maken waarom hij/zij de juiste hulpverlener is voor de aanvrager. Hierbij komen kwalificaties (diploma's, relevante ervaring) en expertise aan bod. Wanneer bij de gespreksvoerder twijfel heft over de echtheid van de documenten kan de onderwijsinstelling (diploma) en/of Justis (VOG) worden geraadpleegd.

5. *Sinds 1 oktober 2022 is het mogelijk om de Wet Bibob toe te passen bij het inkopen van diensten in het sociaal domein. Wordt dit door het college toegepast?*

Antwoord: Op dit moment wordt bij de inkoop van natura voorzieningen in de Wmo en Jeugdhulp de Wet Bibob niet toegepast. In het kader van het Integraal Veiligheidsplan (hierna: IVP) 2024-2028 (in ontwikkeling) wordt bezien of Bibob-toetsing voor ook het zorgdomein wenselijk is.

6. *Zijn zorgaanbieders verplicht gesteld in de overeenkomst als zij gebruik maken van onderaannemers dit te melden aan de gemeente?*

Antwoord: ZZP-ers kunnen alleen gebruik maken van de standaard overeenkomsten van de Sociale Verzekeringsbank. Hierin moet ook worden aangegeven wie de hulp daadwerkelijk gaat leveren. Wanneer hier verandering in optreedt is de ZZP-er verplicht dit te melden. Vervolgens zal een nieuw onderzoek moeten plaatsvinden naar de geschiktheid van deze 'nieuwe' hulpverlener. Er dient dan ook weer een nieuwe overeenkomst te worden opgemaakt.

a. *Zo ja, worden deze onderaannemers ook gescheerd aan de voorkant (met behulp van de Wet Bibob)?*

Antwoord: Zie antwoord op vraag 5 en 6.

b. *Zo nee, is college bereid om deze verplichting op te nemen in de overeenkomst met de zorgaanbieders?*

Antwoord: Zie antwoord op vraag 5 en 6

7. *Vindt er fysiek toezicht plaats bij zorgaanbieders (steekproefsgewijs) op gemeentelijke/regionale kwaliteitseisen?*

Antwoord: Het toezicht op de jeugdhulpaanbieders is belegd bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Hierin wordt samengewerkt met de gemeentelijke Toezichthouder Jeugd. Het IGJ bezoekt steekproefsgewijs de aanbieders. Het toezicht op de Wmo-aanbieders is belegd bij de GGD en de Toezichthouder Wmo. Het college heeft de GGD gemandateerd als toezichthouder op het gebied van calamiteitentoezicht en het toezicht op de kwaliteit van de dienstverlening. Onder calamiteitentoezicht verstaan we het onderzoeken van een niet beoogde en onverwachte gebeurtenis die betrekking heeft op de kwaliteit van een voorziening. Onder kwaliteitstoezicht verstaan we het toezicht op de naleving van de kwaliteitseisen.

- a. *Zo ja, worden tijdens deze fysieke controles onderaannemers en zzp'ers ook gecontroleerd op gemeentelijke/regionale kwaliteitseisen?*

Antwoord: Ja, daar wordt op gecontroleerd.

- b. *Zo nee, is college bereid om fysiek toezicht in te stellen?*

Antwoord: We krijgen steeds vaker landelijke en regionale signalen van zorgfraude. Om deze reden heeft dit onderwerp de aandacht van het College en wordt gezien welke aanpak nodig is voor de gemeente Barneveld in het kader van het IVP 2024-2028.

8. *Zijn er clausules opgenomen in de overeenkomst dat bij strafbare feiten de overeenkomst ontbonden kan worden, indien sprake is van ernstig gevaar?*

Antwoord: In de overeenkomst is niet specifiek opgenomen dat bij strafbare feiten de overeenkomst ontbonden kan worden. Wanneer er sprake is van gevaar, kan niet langer worden gezegd dat wordt voldaan aan de kwaliteitseisen. In dat geval zal volgens de overeenkomst de gemeente de financiering (en daarmee de hulpverlening) stopzetten. Daarnaast bieden de verordeningen mogelijkheden tot terugvordering. Het College is voornemens te onderzoeken, in het kader van het nieuwe IVP, of er mogelijkheden zijn om bij vaststellen van misstanden deze aanbieder uit te kunnen sluiten.

9. *Uit het onderzoek blijkt ook dat 59 van de 87 onderzochte zzp'ers in de zorg geen strafbare feiten hebben gepleegd. Hoe zorgt het college ervoor dat die groep zzp'ers in de zorg zo min mogelijk hinder gaan ondervinden van de actieve screening en monitoring?*

Antwoord: Uitgangspunt voor het College is een zorgvuldige omgang met de besteding van publieke middelen en een passende uitvoering door zorgverleners. Daarbij horen verplichtingen t.a.v. de screening en monitoring. Vooralnog zijn er geen klachten hierover bekend bij de gemeente.

Regulering in contracteren aantal zorgaanbieders

10. *Kiest het college ervoor om regulering toe te passen om minder zorgaanbieders toe te laten?*

Antwoord: Op dit moment bestaat er geen reden om minder zorgaanbieders toe te laten. Binnen de Wmo en Jeugdhulp aanbesteding is gekozen voor een zogenaamd open house model. Een open house model maakt dat er keuzevrijheid is binnen de populatie aanbieders.

- a. *Zo ja, is dit met als reden om de beperkte capaciteit van toezichthoudende organisaties beter en gericht in te zetten?*

Antwoord: Niet van toepassing, zie voorgaand antwoord.

Communicatie over zorgcriminaliteit

11. *Welke acties onderneemt het college om zorgaanbieders en inwoners te informeren over zorgcriminaliteit en de gevolgen daarvan?*

Antwoord: Zorgcriminaliteit is een betrekkelijke nieuwe ontwikkeling. Het College beziet de wijze waarop met zorgfraude wordt omgegaan in het IVP 2024-2028 en zal communicatie en voorlichting hierin meenemen.

Hervormingsagenda Jeugd

12. *Los van deze schriftelijke vragen is op 17 mei jl. het principeakkoord bereikt over de inhoud van de Hervormingsagenda Jeugd. Is college bereid om binnen afzienbare tijd de gemeenteraad een raadsinformatiebrief te laten toekomen wat dit principeakkoord betekend voor Barneveld?*

Antwoord: Tijdens de regionale raadsbijeenkomst van 6 oktober 2022 zijn de gemeenteraden geïnformeerd over de (landelijke) ontwikkelingen rondom de Jeugdwet. Eind juni 2023 volgt een digitale bijeenkomst om de gemeenteraden nader te informeren. Wij informeren u zo spoedig mogelijk over de Hervormingsagenda Jeugd

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

W. Wieringa
secretaris,

J. van der Tak
burgemeester,